گوزەرێك بۆ ناو دووتوێی کتێبی: (بەختی ڕەش یا کەمەڵەی چڵوت)ی (نەژاد عزیز سورمێ).. پارێزەر کرێکار عبداللە خۆشناو

ئەم کتێبە بە سەنگ سووك بە قەبارە بچووکەی نووسەر ڕێك پێچەوانەی ناوەڕۆکەکەیەتی چونکە بارتەقای شاخەکانی کوردستان مانای لەخۆ گرتووە و سەنگی لە سەنگی شاخ کەمتر نیە و قەبارەکەشی لە دیدی مندا گەلێك مەزنترە!، چونکە نووسەر لەجیاتی هەموو ئەوانەی ڕۆژگارێك بەشداربوونە لە شۆڕشی رزگاری نەتەوەیی هەروەها لەگەڵ هەموو ئەوانەی هیوایان بەم شۆڕشە هەڵچنی بوو لە شارەکانی کوردستان و دەرەوەی سنووریش زۆر بەجوانی و ڕاستگۆیی وێنای کردوون.

ئەم کتێبە پڕاوپڕە لە هەستی ناسك و ڕەوانبێژی لە لایەك و پەردە هەڵمالین و خستنەڕووی ڕاستیەکان وەك خۆی ئەگەر تاڵیش بن لەلایەکەی تر و گێڕانەوەی سەربردەی بەشێکی شاراوەیە لەمێژووی دانەبڕاوی نەتەوەکەمان.

سەرەتا، نووسەر لە هەڵبژاردنی ناونیشانی سەرەکی و ناونیشان لاوەکی زۆر سەرکەوتوو بووە و لە دەقی (بەختی ڕەش یا کەمەڵەی چڵوت) لە لاپەڕەی 161 ئاماژە بە ئەوە دەکات ناونیشانەکە، ناونیشانی یاداشتەکانی باوکی بەڕێزیان بووە کە زیاتر لە 900 لاپەڕەی لەخۆگرتبوو بەڵام ئەفسوس نەکەوتە بەردیدەی خوێنەران و بەهۆی بۆمبابارانی ماڵیان لەگەڵ ماڵە تیاچووە، کە مێژوویەکەی دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی 1974 ، بۆ ئەسەرنییە نووسەر لە دوای نزیکی پەنجا ساڵ هەمان ناونیشان بۆ ئەم کتێبەی هەڵدەبژێرێت، ئەمەش گەواهی ئەوە ڕاستیەیە کە میللەتەکەمان یا ئەوەتا بەختی سیاهە، یان کۆمەڵگاکەمان ڕاستەڕێ ناڕوات، هەڵبەتە ئەم ناونیشانە خۆی لە خۆیدا هەڵگری پەیامێکی هزری مێژوویی سایکۆلۆژی یە ڕووبەڕووی هەموو تاکێکی کورد دەبێتەوە و دەرهاوێشتەی مێژووە، لێرەدا پرسیارێك سەرهەڵدەدات ئەویش ئەوەیە ئایا ئەو ناونیشانەی لێرەدا دووبارە بێتەوە دوای (50) ساڵ ئایا هەمان دەرئەنجامی پێشوو و پێشووتری دەبێت؟ یان نا؟

لە وەڵامی ئەم پرسیارەدا، نووسەر زۆر بەڕاشکاوی و بێ ئەسپایی لە

وێنەی بەرگی پێشەوەدا وەڵامەکەی بەخوێنەر دەگەیەنێت ئەویش لەڕێگای ئەو کۆلاژەی کە بەرگی کتێبەکەی پێ ڕازاندۆتەوە!. چاوی نووسەر لە کۆلاژەکاندا هەمیشە ئامادەیی هەبووە، ئەوەش دەربڕی زادەی تێگەیشتنی نووسەر دەگەیەنێت چونکە وەڵامی ناونیشانە سەرەکییەکە بە کۆلاژێك دەداتەوە ، بەقسە نا بەڵام بەئاماژە پێمان دەڵێت: بەختی کۆمەڵگا لە سێ گۆشەیێکدا تەنراوە بە ڕەش و سپی، ئەمەشیان ئاماژەیە بۆ میللەتێك کە ساڵەهای ساڵە لە شاخەکاندا داکۆکی لە مافی سەربەخۆبون دەکات بەڵام قەتیسماو لەچوارچێوەی شاخێکدا لە سەرووی ئەمانیشەوە دەستێك هەیە کە یاری بە شاخ و سومبلی تاکی کورد دەکات و نایەڵێت لەم سنورە قەتیسماوەیدا پەل بۆ دەرەوەی ڕەهەندەکان بهاوێژێت و کێشەی کورد لەچەق بەستوویی ڕزگار بکات.

ناونیشانی لاوەکی سێیەم بریتییە لە (ڕۆژگارەکانی دوای کۆربوونەوەی ئاگردانێکی دی) یە:
ئاگردان و کۆربوونەوەی پەیوەستە بە ژیانی ڕەوەندی نەوەك ژیانی ژیاری، ئەوەی شارەزا بێت لەم بوارەدا لەکاتی گواستنەوەیان لە شوێنێکەوە بۆ شوینێکی تر بەمەبەستی گەڕان بەدوای بژوێنێکی تر ڕەوەندەکان زۆر بەئاسانی و بەسادەیی ئاگردان کوێردەکەنەوە و لەو شوێنە تازەیەی کە خێڵەکان بۆی دەچن دوای ڕەشماڵ هەڵدان لە زەم و هەبێ یەکسەر ئاگردانێکی تر دروست دەکەن. لێرەدا ئاگردان بە مانای (ژیان)یش دێت بۆ یەك خێزان لەخێڵدا. چونکە خێزان بێ ئاگردان نابێت. نووسەر لێرەدا مەبەستییەتی پەیامێك بەخوێنەر بدات: سەرەڕای باڵەخانەی بەرزو ئۆتۆمبیلی گرانبەها کە دەربڕی شارستانیەتە! بەڵام لەناوەڕۆکدا، لەهزردا، لەچوار چێوەی بونیاتی عەقڵی خێڵەکی دەرنەچووین و قەتیس ماوین!.
ئەوەتا ؛ تا ئێستاش بەشێکی زۆر لە نووسەرە بیانییەکان لە زۆربەی کتێبەکانیان لەسەر کورد نووسیوویانە لەم ناوچەیەدا کە مەبەستی کوردستانە یەکێتی هۆزەکانی کورد دەژین نەوەك بڵێن نەتەوەی کوردا!!! (Nation) بێگومان هەڵبژاردنی ئەم چەمکە لەخۆڕانییە!.
ئا لێرەدا نووسەر بە دیوێکی تر ئەم بابەتە وەبیر هەموو کورد دەهێنێتەوەو پێمان دەڵێت: کە ئاگردان و شاخ ڕاستە لە قۆناغی گوزەری کۆمەڵایەتیدا بۆ کورد پێویست و پەیوەست بووە، بەڵام لە سەردەمی ئێستاماندا ئاگردان لەگەڵ گۆڕانکاریەکانی جیهان و تەکنەلۆژیا و شارنشین بوون، ناگونجێت و دەبێت گۆڕانکاری بەسەردا بێت، بۆیە پێویستە چیتر تاکی کورد، خێزانی کورد، ڕوویان لەئاگردان نەبێت بەڵکو پێویستە ناندین بونیات بنێت بەمانا

فەلسەفیەکەی!. ، چونکە تا کورد ناندینی نێبێت و واز لێ ئاگردان نەهێنێت بزووتنەوەی ژیاری دەست پێناکات لێرەشیان چاوی نووسەر لە بەرگی کتێبەکەدا زۆر بەدیقەت وەك هەڵۆ چۆن سەیری نێچیری دەکات پێمان دەڵێت: ئەوانەی یاری (قومار) بە شاخ و جامانەی کورد دەکەن هەمیشە لە هەوڵدان بۆ زیندووکردنەوەی هزری (ئاگردان و خێڵ و هۆز و تەکیە و خانەقا) تەنانەت لە شارە هەرە پێشکەوتووەکانی هەرێمی کوردستاندا. کە ئێستا بەڕوونی بەرجەستە دەکرێت بەداخەوە لەمەش زیاتر، بگرە بۆتە دیاردە. مخابن!، دەبووایە تا ئێستا ئێمە بۆ جیهان بمان سەلماندبووایە کە بنەماکانی میللەتێکی سەربەخۆمان هەیە نەوەك یەکێتی هۆزەکانی کورد!. بەپێچەوانەی بۆچوونی گەلێك لە نووسەره بیانیەکان کە نووسیەکانیان لەناوەندە کاریگەرەکانی سیاسەتی جیهان بەهەند وەردەگیرێن.

مێژوو پێمان دەڵێت تا کورد وەك (نەتەوە) لە دیدی وڵاتانی زلهێزەوە خۆی نمایش نەکات ناتوانێت قەناعەت بەدەوروبەر بهێنێت کە ئەو ناندینەی هەیەتی ئاگردان نییە!.

لەنێو سێما چاوەکانی سەر بەرگی کتێبەکەدا نووسەر زۆر بە تیژی دەڕوانێت و پێمان دەڵێت کورد دەمێکە دەبوایە (شاخ و دەوار هەبەو زووم)ی هەر بەتەنها تاکە هاوڕێی خۆی نەزانیبوایە! بەڵام دیارە قەدەر وایە ئەوەتا زینەفون یان زەیزەفون لە دەوروبەری ساڵی 333ی پێش زایین لەکاتێکدا ڕوو لە ناوچەکانی کوردنشین دەکات لەنامەیەکدا بۆ ئەلکسەندەری مەکدۆنی دەنووسێت: قەومێك لێرە دەژین پێیان دەڵێن کاردۆکاس یان کاردۆس کە (مەبەست لێی کورد بووە هەروەك مێژوونووسان خوێندنەوەیان بۆ کردووە)، پێشنیار بۆ ئەلکسەندەر دەکات کە لە شەڕەکاندا ئەگەر بەم ناوچانەدا گوزەر بکات بەکاریان بهێنێت چونکە (شەڕکەری ئازان).

داخەکەم چەند ساڵێك پێش ئێستا کاتێك (ترمپ) سەرۆکی ولایەتە یەکگرتووەکان ئەمریکا دوو سەرکردەی کوردی بینی یەکسەر ووتی (Good Fighter) واتە شەڕکەری باشن (ئازان). دیارە دیدگای بیانییەکان تا ئێستاش هەر بەچاوی زەیزەفون سەیری کورد دەکەن!. و دیدو بۆچونیان نەگۆڕاوە! یان ئەوەتا لە بەختی ڕەشی ئێمەیە نەمانتوانیوە جگە لەم سیفەتە جەستەیی یە، لەهاتوویی هزری تاکی کوردیان پیشان بدەین! بەداخەوە دەیڵێم نەمانتوانی لەبەر هەر هۆکارێك بێت وەك پێویست خۆمان بەنەتەوە نیشان بدەین زیاتر وەك لەوەی (یەکێتی هۆز و عەشیرەت و حزب و گروپ) ! ئا لێرەدا دەستە دیارەکە بۆ سەر مانەوە وەك یاری قومار یاری بەچارەنووسمان دەکات و هەر ڕۆژەی بگرە ترسێك نیشانی ئەم هەرێمە دەدات کە هەڵچێنیووی نەیارانی ئەم هەرێمەن وناحەزانی ئەم میللەتەن!.

لەسەر ناوەڕۆکی ئەم (ڕۆمانە)! ناوازەیە کە دەتوانم بڵێم هەر لاپەڕەیەك چیرۆکێکی ناخ هەژێنە بۆ خۆی و دەتوانرێت گەر شی بکرێتەوە هەزاران لاپەڕەی لەسەری بنووسرێت. بەڵام سوپاس بۆ نووسەر کە توانیوویەتی مێژوویەك لە دەردەسەری و نەهامەتی گەلەکەمان بەم شێوازە جوانە وەك عەرەب دەڵێت: (السهل الممتنع والسرد السلسل) تۆمار بکات.

لە راستی دا ئەم کتێبە لە هەر وڵاتێکی تر بووایە دەکرا بە سیناریۆ چەندین سیناریست دەورەیان لە نووسەر دەدا بۆ ئەوەی رێگایان پێ بدات بیکەن بە بابەتی فیلمێك یان زنجیرە درامایەك کە هیچی کەمتر نییە، لەزنجیرە دراما باوەکانی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست بۆ نموونە لە زنجیرە درامای عەرەبی (التغريبة الفلسطينية)! دیسانەوە لێرەوە دەڵێم بەداخەوە کورد وەك پێویست رێز لە مێژووی خۆی ناگرێت ئەگینا دەبوایە خەمخۆرانی مێژووی کورد ئەم دەرفەتەیان بۆ هەل زانیبووایە و بیان کردبووایە بەرهەمێکی هونەری گەورە هەم لە ئاست گەورەیی نەتەوەی کورد و هەم لە ئاست چیرۆکی ناخ هەژێنەی کارەساتی داڕمانی یەکێکی دیکە لە شۆڕشەکانی نەتەوەکەمان، لەکاتی خوێندنەوەی ئەم کتێبەدا خوێنەر دەچێتە ناو دونیایەکی تر، دونیایەك پڕ لە ئازار و مەینەتی کە پێویستە هەموو تاکێکی کورد هەڵوەستەی لەسەر بکات و لە بیری نەکات و واباشە نەوە دوای نەوە وەبیر کوڕ و کچانی ئەم میللەتە خێر لە خۆ نەدیووە بهێنرێتەوە، ئەمە لەلایەك و لەلایەکی تر خوێنەر دەچێتە بیرکردنەوە لە ژیانی پڕ لە ئێش و ئازار و خەفەت بۆ ئێستا و داهاتوومان بەهۆکاری زیادبوونی ترس لەسەر داهاتووی میللەتەکەمان و وڵاتەکەمان ترسی ئەوەمان هەیە نەخوازیا رۆژێك دابێت ئەم ئازادییەی کە ئەمرۆ لە کوردستانی باشور بە دەست هاتووە لە دەستمان بچێت و خوانە خواستە ئەم ئاگردانەشمان کۆرببێتەوە!، چونکە هەموومان دەبێ ئەوە بزانین: ئەم هەرێمە تەنها بەشان و باڵی چەند کەس وحزب و لایەنێك دروست نەبووە!، بەڵکو ئەم هەرێمە زادەی خوێنی هەزاران شەهید و دەربەدەری هەزارانی دیکە و سەرگەردانی هەزارانی تر لە رێگای رزگاری خوازی نەتەوەییدا که خۆیان کردەتە سەرە ڕم و لەپێناو ئازادی وڵات خەباتی نەپساوەیان کردووەو بۆ ناخی پڕ کەسەرەوە سەریان ناوەتەوە بەبێ ئەوەی ئەم ئازادییە ببینن!. لەلایەکی دیکەوە، ئەم کتێبە لایەنێکی شاراوەشی تیایە ئەویش ئەوەیە چەندە پەناهەندەیی لە خوارەوەی عێراق ئازار بەخش بووە بۆ گوێزراوەکان لەبەرامبەریشدا سەدان جار بارتەقای ئەوانیش ئازار بەخش و جەرگ بڕ بوون بۆ کەسوکاریان ئەوانەی لە کوردستان مابوونەوە ئەمەشیان ئەگەر لەم دیدگایەوە سەیر بکرێت چیرۆکێکی ناوازەی لێ دروست

دەکرێت کە لەوان لەو دەبێت لە ئازاری ئافرەت و مناڵی کورد بۆ دەست ئەو دەستە نادیارانە، کە یاریان بە چارەنووسی میللەتەکەمان کردووەو دەکەن.! ئەو دەستەی کە لەبەرگی کتێبەکەدا ئاماژەی بۆ کراوە!.

کاتێك ئەم کتێبە دەخوێنیتەوە لەگەڵ یەکەم رستەدا ناتوانیت وازی لێ بهێنیت تا هەمووی تەواو نەکەیت! بەڵام لەرەدا نووسەر وەك نموونەی کەسی خۆڕاگر و قارەمان و رۆشنبیر ئەوە نیشان دەدات کە لە هەموو بارە سەختەکانی ژیان کە تەنگیان پێ هەڵچنیووە وازی لە خوێندنەوە نەهێناوە. لە رووی کەسایەتییەوە دیارە زادەی پەروەردەی دروستی خێزانەکەشی بووە لەکاتێکدا نووسەر زۆر پێویستی بەهاوکاری بۆ پەیداکردن بژێوی ژیانی هەبووە یارمەتی نووسەرێکی گەورەی کورد مامۆستا (مسعود محمد) رەتکردۆتەوە، ئەمەشیان نموونەی خۆڕاگری و جوامێری نووسەر نیشان دەدات، وەك خۆی دەڵێت بۆ نان و پیاز و هەلکەیەك هێزی داوەتە بەرخە بۆ ئەوەی ئەم زاتەی لە دەرچێت کە ئەمرۆ ئێمە لە خزمەت نووسینەکانیدا بین جا چ بۆ کتێب، شیعریان، وەرگێران هتد بێت. بۆیە نووسەر پێمان دەڵێت: (بۆ ئەوەی کە لەشمان دەقاوەمە هەمیشە کارەسات و نووشوشتیەکان بە جل ئاوێزی خەڵکی ترەوە هەڵنەواسین!) وە (نەخۆشی (دەردە کورد) و یەکتر تاوانبار کردن هەمیشە دووبارە و سەد بارە نەبێتەوە) هیوادارم ئەم دەربڕینە ببێە پەند بۆ هەموومان و لەبەرچاومان بێت هەمیشە بۆ تایبەت سەرکردایەتی بەرێزی میللەتەکەمان.

بۆیە لێرەدا بەپێویستی دەزانم کە بڵێین: تکایە تا کار لە کار نەترازاوە، تا دەرفەت نەدەین بەدەست ناحەزو دوژمنانی میللەتەکەمان با هەموومان بەیەکەوە کار بکەین واز لە دووبەرکی و ناحەزی نێوان خۆمان بهێنین و هەوڵ بدەین بۆ نەوەکانی ئایندەمان داهاتوویەك فەراهەم بکەین ، کە دووره پەرێز بن لەچاوچنۆکی دووژمنان ولەلایەکی دیکە ژیانێکی ئاسوودە و خۆشگوزەرانییان بۆ مسۆگەر بکەین گومانی تیا نییە ئەمەش پێویستی بەیەکگرتوویی و پلانسازی و بەرنامەسازی هەمەلایەنە هەیە لەلایەن سەرکردەکانی ئەم میللەتە بەبێ جیاوازی لەرەنگ و بۆچون و ئایدیۆلۆژیەکان.

پارێزەر کرێکار عبداللە خۆشناو